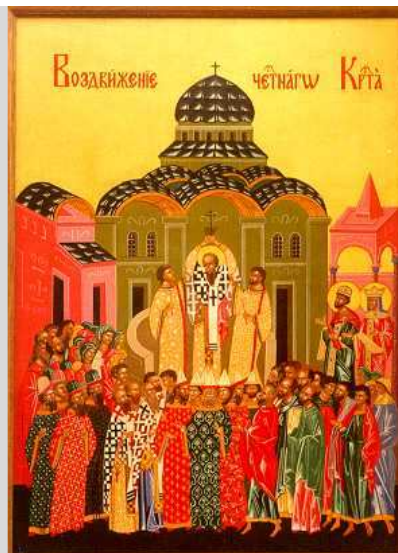

STAUROS

č. 2 január 2009

Informačný dvojtyždenník gréckokatolíckej farnosti v Bratislave

slovičko o SLOVE

Drahé sestry a bratia!

V dnešnej dobe pozorujeme trend, že ak sa chce nejaká osobnosť vyzdvihnúť, urobí sa jej socha, vyhotoví tabuľa, prípadne sa po nej pomenuje ulica, námestie. Niektoré názvy ulíc nám hneď niečo povedia: Karadžičova ulica, Hviezdoslavovo námestie, Vajanského nábrežie, Dostojevského rad a pod. Je to určite prejav úcty a uznania – mať „svoju ulicu.“

My dnes vidíme niečo podobné v našom cirkevnom kalendári – dnešná nedeľa nesie názov – „o Zachejovi.“ Cirkev nám dnes predstavuje človeka, ktorý má „svoju nedeľu“ – Zacheja. Kto to vlastne bol? Čo vieme z evanjelia? (Lk 19, 1-10) Bol to hlavný mýtnik, kolaborant s rímskou vládou, ešte k tomu pri svojej práci okrádal ľudí, bol bohatý, bol nízkej postavy. Zvláštne. Takýto človek má svoju nedeľu! Prečo? Nebude to kvôli tej poznámke: „**zatúžil vidieť Ježiša...**“? (Lk 19,3) Osobne si myslím, že Zachej tu zastupuje istú skupinu ľudí, do ktorej patrí aj ja. Zachej je podľa mňa človek s „nepriamou otázkou“ – a nemyslím tu gramatický jav. V pastorálnej psychológii sa pojmom nepriama otázka označuje správanie ľudí, ktoré je vlastne otázkou. Napríklad aj taký pokus o samovraždu, môže byť nepriamou, t.j. nevyslovenou otázkou: „Záleží na mne ešte niekomu?“ A tu vidíme Zacheja, bohatého človeka. Môže si dovoliť všetko, podľa hesla: „peniaze hýbu svetom!“ Mohol zaplatiť Judášovi, ktorý bol správca financií, aby mu dohodol s Ježišom súkromné stretnutie. On namiesto toho urobí niečo zvláštne – vylezie na strom. Je na očiach všetkých. Nielen Ježiša. Práve v tomto vidím nepriamu otázku: „Existuje niekto, kto ma naozaj miluje? Existuje niekto, kto ma miluje aj bez toho čo som dokázal alebo nedokázal?“

Myslím, že toto je tá nepriama otázka Zacheja. A čo sa stane? Ježiš si ho všimne. Tú jeho nepriamu otázku, ktorá ho dostala až na strom. Tak, ako si nedávno všimol slepca pri Jerichu, ktorý kričal (Lk 18, 35-43), teraz si v Jerichu všimne mýtnika, ktorý kričí svojím správaním. Volá ho po mene: Zachej! Je to zaujímavé, lebo túto udalosť zachytáva iba evanjelista Lukáš a nikde v evanjeliu sa nespomína, žeby bol pán Ježiš Zacheja poznal. Napadlo ma: nemôžeme v tom vidieť spojenie s prorokom Izaiášom, ktorý hovorí: „*Neboj sa, veď ťa vykúpim, po mene ťa zavolám, ty si môj.(...) Pretože si drahý mojim očiam, vzácny, ja ťa milujem...* (Iz 43, 1.4) A keď k tomu pridáme aj význam mena Zachej, dostaneme zaujímavý výsledok. Meno Zachej je totiž grécka forma hebrejského *Sakkai*, čo v preklade znamená čistý. Akoby Ježiš hovoril: „Dnes sa staneš skutočne čistý.“

Ježiš si dnes všimá aj moju nepriamu otázku. Možno je ňou nejaký hriech, ktorým sa pýtam, je to to, čo ma môže naozaj naplniť, uspokojiť? A aká je Ježišova odpoveď?: „*pod' rýchlo dolu, lebo dnes musím zostať v tvojom dome!*“ (Lk 19,5)

LITURGICKÉ OKIENKO

O nadchádzajúcom sviatku

Stretnutie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista, 2. február

Stretnutie Pána je sviatkom, ktorý sa slávil v Jeruzaleme už od štvrtého storočia. Na sviatok Kristovho Narodenia sme oslavovali Vtelenie Božieho Slova. To isté tajomstvo oslavujeme iným spôsobom aj na sviatok Stretnutia Pána. Cirkev tak múdro rozdeľuje oslavu tohto veľkého tajomstva počas celého liturgického roka.

Evanjelista Lukáš vo svojom evanjeliu zaradil udalosť obetovania dieťaťa Ježiša hneď za návštevu pastierov, ktorí sa prišli pokloniť Dieťaťu v Betleheme (Lk 2, 22–32).

Ježišov príchod do chrámu označuje okamih stretnutia Zákona a evanjelia, Starej a Novej zmluvy, starého a nového chrámu. Teraz sa naplňa proroctvo Aggea o sláve nového chrámu postaveného po návrate z babylonského zajatia: *Väčšia bude sláva tohto posledného domu ako prvého* (Ag 2, 9). Starý Simeon, ktorý vzal na ruky dieťa Ježiša a žiadal, aby mohol v pokoji umrieť, keďže si práve splnil svoju úlohu, vždy sa pokladal za názorný symbol Starého zákona, ktorý ohlasuje a očakáva príchod Nového, a keď sa ten zjaví vo svete, nezomiera, ale odchádza do ústrania, ako to urobil aj Ján Krstiteľ, keď povedal: *Teraz je moja radosť úplná: on musí rásť a mňa musí ubúdať* (Jn 3, 30).

Simeon predstavuje Dieťa ako *svetlo pohanov*, odvolávajúc sa na proroctvo o Pánovom služobníkovi, v ktorom sa až dvakrát hovorí, že bude *svetlom pohanov* (Iz 42, 6; 49, 6). Uzatvára sa teda obdobie prorokovania a začína sa obdobie naplňania proroctiev. Toto Simeonovo proroctvo je prechodom od ohlasovania budúcich vecí – posledných dní –, ako to bolo v Starom zákone, po predstavenie prítomnej osoby. Spoznať a ohlasovať v Duchu Krista prítomného vo svete, je vlastným zmyslom kresťanského prorokovania.

Zmysel predstavenia (obetovania) Dieťaťa v chráme neustále objasňovala liturgia, ktorá v ňom vidí uskutočnenie Malachiášovho proroctva: *I zaraz príde do svojho chrámu Panovník, ktorého vy hľadáte, a anjel zmluvy, ktorého si žiadate* (Mal 3, 1). Keď sv. Ambróz komentoval túto udalosť, napísal: „Tu môžeš vidieť, ako všetky udalosti Starého zákona boli obrazom budúcnosti.“ Obetovanie v chráme vynáša na svetlo nielen *novosť* Nového zákona a evanjelia, ale aj jeho *spojitosť* so Starým zákonom.

Stretnutie Pána so Simeonom je naozaj sviatkom Stretnutia, a to nielen Simeona a Krista, ale prostredníctvom nich aj Zákona a evanjelia i oboch zmlúv. Aj Origenes túto udalosť komentoval slovami: „Kde sú tí, ktorí odmietajú Boha Starého zákona a tvrdia, že Kristus v evanjeliu zjavil iného Boha, odlišného od toho?“

Ak na jednej strane všetky prorocké odkazy a slová *na slávu Izraela tvojho ľudu* predstavujú Ježiša svetu ako *miesto* stretnutia a prechodu medzi Starým a Novým zákonom, tak na druhej strane slovami *svetlo na osvietenie pohanov* ho predstavujú ako miesto stretnutia Izraela a zvyšku ľudstva, ako toho, ktorý zruca múr rozdelenia a urobí z *dvoch národov jeden* (Ef 2, 14). Ježiš symbolizuje prechod nielen od *starého* k *novému*, ale aj od čiastkového k všeobecnému, od jedného národa k všetkým národom. Jeho spása je *pripravená pred tvárou všetkých národov*, čo však nezmenšuje, ale zväčšuje veľkosť Izraela. Práve to je jedinečnou výsadou Izraela, že Mesiáš, ktorý je *jeho slávou*, bude aj *svetlom na osvietenie pohanov*. V určitom zmysle možno povedať, že sláva Izraela je v skutočnosti, že Kristus je *svetlom pohanov*. Tým sa chce povedať, že spása je svojím spôsobom univerzálna, aj keď pochádza *zo Židov* (Jn 4, 22).

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 26. 1 – 1. 2. 2009

Pondelok	17:00 † Mária (Maguláková)
Utorok	17:00 * Štefan, Katarína, Lucia (Krajňák) 19:00 † Anna (Michalková)
Streda	17:00 † Michal (Fedurcová), <i>panychída</i>
Štvrtok	17:00 * Katarína s rodinou (Michalková) Večiereň
Piatok	<i>Traja svätítelia, Bazil Veľký, Gregor Teológ a Ján Zlatoústý</i> 17:00 Na úmysel
Sobota	10:00 <i>Sv. liturgia pri príležitosti 1. výročia vzniku bratislavskej eparchie</i> 17:00 Večiereň
Nedeľa	o mýtnikovi a farizejovi, 5. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. Liturgia (slovenská) 17:00 Veľká večiereň s lítiou a požehnaním chlebov

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 2. 2. – 8. 2. 2009

Pondelok	<i>Stretnutie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista; svätenie sviec, myrovanie</i> 17:00 * Ivan, Viera (Domináková)
Utorok	17:00 Na úmysel 19:00 * Ján a Viera s rodinou (Michalková)
Streda	17:00 Na úmysel
Štvrtok	17:00 * Ján (Mihalovič)
Piatok	17:00 Na úmysel
Sobota	17:00 Na úmysel Večiereň
Nedeľa	o márnotratom synovi, 6. hlas. 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. Liturgia (slovenská) 17:00 <i>Eucharistická poklona</i>

OZNAMUJEME

- V **piatok 30. 1. 09** slávime odporúčaný sviatok **Troch svätých svätiteľov**. Preto bude vo štvrtok, 29. 1. 09 po sv. liturgii večiereň sviatku.
- V **sobotu, 31. 1. 09** bude o **10.00 hod.** v našom chráme slávnostná sv. liturgia pri príležitosti 1. výročia vzniku našej bratislavskej eparchie. Na tejto liturgii bude prítomný aj apoštolský nuncius na Slovensku **mons. Mario Giordana**. Po liturgii bude prednáška bratislavského arcibiskupa **mons. Stanislava Zvolenského** a krátky koncert nášho chrámového zboru **Chrysostomos**, po ktorom ste všetci pozvaní na **agapé** v priestoroch biskupského úradu.
- V **pondelok, 2. 2. 09** budeme sláviť **odporúčaný sviatok Stretnutia nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista**. Preto bude v **nedeľu, 1. 2. 09 o 17.00 hod. veľká večiereň** sviatku s lítiou a požehnaním chlebov. Po liturgii vo sviatok bude **požehnanie sviec a myrovanie**.
- **Piatok, 6. 2. 09** je zároveň **prvým piatkom** v mesiaci a tak znova pozvanie a príležitosť zakúsiť lásku Boha vo sviatosti zmierenia. V tento deň je zároveň **vol'nica**.
- V **nedeľu, 8. 2. 09** bude zbierka na „**solidárny fond**“. Už dopredu sa chceme poďakovať za Vaše dary, ktorými znova podporíte ekonomicky slabšie farnosti našej bratislavskej eparchie.
- Mladí z našej farnosti pripravujú **5. ročník Gréckokatolíckeho plesu**, ktorý sa bude konať **14. februára 2009** v Univerzitnom pastoračnom centre. V tejto súvislosti Vás chceme v mene organizátorov poprosiť o pomoc – hľadáme ešte stále sponzorov, ktorí by mohli finančne alebo inak materiálne podporiť náš gréckokatolícky ples (napríklad cenami do tomboly, vínom, nealkom a pod.). V prípade Vašej ochoty sa môžete obrátiť na Jozefa Porhincáka (e-pošta: [jozef.porhincak\(zavináč\)gmail.com](mailto:jozef.porhincak(zavináč)gmail.com) mobil: 0904-673289) alebo aj na farský úrad.

ĎAKUJEME

- Tri Bohu známe osoby darovali na chrám po 50,- €. (spolu 150,- €) Štedrým darcom zo srdca ďakujeme a vyslovujem úprimné „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu a biskupského úradu:
rod. **Kováčovej** a rod. **Vavříkovej** (17. 1. 09) a rod. **Segiňákovej** a rod. **Semberovej** (24. 1. 09).
30. 1. 09 upratuje: rod. **Molčanyiová** a rod. **Žeňuchová**
7. 2. 09 upratuje: **mládež** (Oázové spoločenstvo)

Srdečná vďaka za Vašu službu!

BLAHOŽELÁME

- V **sobotu, 24. 1. 09** sa do nášho farského spoločenstva sviatosťami krstu a myropomazania začlenil **Maximilián František Mel'ko** (* 25. 5. 08). Nech nás 1. tohtoročný prírastok do našej farskej rodiny poteší a vyprosujeme mu len to najlepšie – veľa Božieho života.
- Vo **štvrtok, 15. 1. 09** oslávil svoje **40-te** narodeniny kancelár biskupského úradu o. **Peter Sabol**. Oslávencovi blahoželáme a vyprosujeme plnosť Božieho požehnanie na „mnoho rokov!“

KONTAKT

V prípade akýchkoľvek otázok alebo zaujímavých podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 0907/387 265, **e-mail:** [rastislav.cizik\(zavináč\)gmail.com](mailto:rastislav.cizik(zavináč)gmail.com)

osobne: o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717